

VRTEC ANGELCE OCEPEK VČERAJ IN DANES

Naš vrtec se je v zadnjih tridesetih letih tako spremenil, da bi ga ustanovitelji komajda prepoznali. Spremembe, ki so se zgodile, bi lahko razdelili v dve skupini: v tiste, ki so bolj zunanje in tiste, ki so se zgodile znotraj vrta, v njegovi organiziranosti, predvsem v njegovi vsebini in načinu dela.

Ustavimo se pri podatkih, s katerimi želimo ti trditvi dokazati! Vrtec je bil prvotno namenjen predšolskim in šolskim otrokom; bil naj bi kombinirana ustanova, kot so takšne ustanove takrat imenovali. Temu osnovnemu namenu je ostal zvest dolga leta, saj so ga šolarji obiskovali do šol. l. 1985/86, v njem pa se še danes prehranjuje 150 do 200 šolskih otrok. Svojo osnovno dejavnost je po letu 1976 osredotočil na predšolske otroke, ne le na tiste, ki so v dnevnem varstvu, ampak tudi na tiste, ki dnevne varstvo niso potrebovali. Otrokom nudi vrtec številne vzgojne dejavnosti, proslave, praznovanja, letovanja in zimovanja.

V letih od 1976. naprej je začel vključevati vse kategorije predšolskih otrok, od dojenčkov do »malih šolarjev«, od otrok v dnevnem varstvu do otrok, ki so prihajali v vrtec le občasno, vključuje pa tudi otroke z motnjami v razvoju.

● Območja delovanja vrta

Vrtec je sprejel otroke treh krajevnih skupnosti (Zelena jama, Moste-Selo, Nove Fužine) in tako približal vzgojo in varstvo domu svojih varovancev. Vrtec ni tako prostor blizu doma, ampak je postal otrokom in staršem domač, drugi del doma. Lažje so v njem delovali in utemeljevali svoje predloge in pripombe.

Bolj ko se je vrtec večal, bolj ko je postajal notranje pestrejši, bolj se je bilo treba posvečati »notranjim vprašanjem«, skrbi za ohranjanje in krepitev zdravja, za ustvarjanje dobrega počutja, za vzgojo otrok, sodelovanje s starši, šolo in okoljem.

Morda nam kaj o razvoju vrta povedo tudi naslednji podatki:

– priprava dnevnih obrokov hrane se je od l. 1964 do l. 1993 povečala za petkrat,

– leta 1964 nismo pripravljali dietne prehrane, po letu 1980 se pripravljala 5 različnih diet,

– danes dobijo otroci v dnevnem varstvu prehrano, ki zadovolji 70 % njihovih potreb, ne glede na to ali so v vrtcu dopoldne ali izmenično.

● Preventivni ukrepi

Vsa leta so nas močno zaposlovali, spomnili se bomo nekaterih:

– Najbolj so nas zaposlovali ukrepi, ki naj bi zmanjšali negativne posledice prenapoljenih oddelkov. Bila so leta, ko se skorajda nismo mogli izogniti pritisku prošnji za sprejem otrok. Zato smo se ob prenapoljenih oddelkih zelo posvečali organizaciji življenja otrok, mnogo časa so preživeli na igriščih in sprehodih (čeprav je to mnogokrat preprečeval onesnažen zrak).

– Vsa leta prizadevno izvajamo vsa higienska navodila.

– Onesnažen zrak v našem okolju je bil in je še huda nadloga in ogrožujoč dejavnik. Letovanja in zimovanja so otrokom odprla pot v zdravo in čisto okolje. Spominjamo se organizacije letovanja otrok v Volpariji. Vse delavke in delavci so se s svojo inici-

ativo, prizadevnostjo in entuziazmom trudili nuditi čim večjemu številu otrok cenejše letovanje. Na morje smo preprosto preselili celotno organizacijo s kuhinjo vred.

V spominih nekdanjih varovancev in vzgojiteljev ostajajo letovanja in zimovanja kot najlepše ure sožitja, preživite v naravi.

– Leta 1979/80 smo začeli poleg redne dnevne telesne vadbe organizirati dejavnosti iz programa športne značke. Bila so leta, ko so se vsi »mali

v dnevno varstvo. Zato je bilo njihovo sodelovanje z vrtcem bolj formalne narave, udeleževali so se uradnih roditelskih sestankov in s tem nekako »zadostili« vrtecu, manj sebi. Družba pa je sporočala svoja pričakovanja ali zahteve ne z razvijanjem stroke, ampak bolj v obliki političnih deklaracij in konkretnih zahtev dejavnikov v okolju. Materialne možnosti tedanjega vrta niso bile primerljive z današnjimi, čeprav nenehno tarnamo, pa naj gre za prostore, opremo, da o igračah, vzgojnih sredstvih in knjigah sploh ne govorimo.

Ne glede na vse povedano je otrok tako takrat kot danes živel v vrtcu svoje življenje, življenje polno radosti, pa tudi žalosti, jeze in zamer, življenje, polno vrstnikov, pa tudi samote in osamljenosti, življenje, polno spodbud, aktivnosti, pa tudi dolgočasnosti in »praznega teka«. Drugače povedano, otrok se ne glede na vse zgoraj povedano v vrtcu pretežno igra sam, z vrstniki, z igračami in brez njih, v igralnici, na hodniku, na igrišču. Ne ostaja pa samo pri igri, ampak se postopno vključuje v vedno pestrejšo in številnejšo dejavnost: raja, poje, muzicira, riše, slika, oblikuje, gradi, spozna sebe, vrstnike in svoje okolje in se o tem vse pogosteje izraža in pogovarja. Te dejavnosti niso med seboj ločene, izolirane, ampak vedno bolj povezane. Življenjske situacije in neposredna

Dedek Mrav v VVZ Angelce Ocepek leta 1970

šolarji« naučili plavati, osvojili veččine na smučeh, kolesu, drsalkah, kotalkah.

● Skrb za dobro počutje in vzgojo otrok

Vrtec je vedno »otrok svojega časa«. Oblikujejo ga dosežki različnih strok, pričakovanja staršev, zahteve družbe in seveda materialne možnosti.

Kaj se je v tem pogledu zgodilo v teh tridesetih letih?!

Danes zveni skorajda nepojmljivo, če povemo, da strokovne literature ni bilo, ne domače ne tuje.

Stroka, znanje, je prihajalo v vrtec z znanjem in pripravljenostjo vzgojiteljic. Nikakršnih programov, ki bi bili konceptualna podlaga vzgojnega dela, ni bilo.

Pričakovanja staršev so bila nekako izpolnjena v trenutku, ko je bil otrok sprejet

doživetja so najpogostejša izhodišča in jedro teh dejavnosti. Samo igrače ne zadovoljujejo otrok. Postopno se jim pridružujejo različna gradiva, orodja in predvsem knjiga, ki postaja njihova vse pogostejša spremljevalka, ki jih vodi v svet pisane besede, svet znanja.

Ne bi bilo pravično, če v tem kratkem zapisu ne bi povedali, da naš vrtec ni imel nikoli težav pri navezovanju stikov z različnimi dejavniki v ožjem in širšem okolju. Krajevne skupnosti so vrtec imele kar za svoj in tako je še danes. Od vrta sicer veliko pričakujejo, a vedno pomagajo, ko potrebuje njihovo pomoč, naj bo ta materialna ali drugačna.

Vrtec stopa v četrto desetletje hkrati optimistično, (pesimistično) in zmerno realistično – tak naj bo naš pogled v prihodnost. Izkušnje preteklih let učijo dvojce: nikoli ni tako hudo, da vzgojiteljice ne bi našle izhoda in vedno lahko vse težave premagajo v dialogu z odraslimi, vpletenimi v ta posel, otroci pa morajo živeti »svoj vsakdan« sproščeno, igrivo, vsebinsko bogato.

Pogosto se spomnim misli: »Na svetu je najtežje »gor spraviti« torej vzgojiti – poštenega in srečnega otroka.« In čigava naloga je to? Naloga staršev, vzgojiteljev v vrtcu, pozneje pa tudi učiteljev v šoli.

razmišljanja na rob obletnici L. – Z.

AGROKOMBINATSKA 2, Lj.-Zalog – pri marketu SPAR
Tel.: 481-227 (v del. času) in 344-211 Non-stop

SHOCK® Video center

NAJBOLJE OPREMLJENA
VIDEOTEKA V LJUBLJANI
VAM NUDI:

- preko 2300 originalov (filmi, risanke)
- preko 1500 naslovov erotike
- pri izposoji 5 ali več kaset – 10 % popust
- tedenski paket (10 kaset – 7 dni za isto ceno)
- vsak petek 15–20 novih filmov
- prazne video in audio kasete
- presnemavanje VIDEO 8, VHS C → VHS (katalog dobite po pošti)
- cena izposoje od 90 do 130 tolarjev za kaseto!

DELOVNI ČAS: 10.30–13.00 in 16.00–21.00
sobota: 11.00–16.00

KVALITETNA PONUDBA – RAZUMNE CENE

Vrtec Angelce Ocepek ima enoti tudi v Novih Fužinah in na Selu (Fotografija: Borut Krajnc)

POSVETOVANJE O LOKALNI SAMOUPRAVI

(nadalj. s 1. strani)

ali naj bodo lokalne volitve, ko zdajšnjim skupščinam poteče mandat, ali naj se jim štiriletni mandat podaljša za kakšno leto, je domenična le ena stvar: občani naj bi na zborih v krajevnih skupnostih povedali, ali se strinjajo s predlogi za bodoče občine, ki jih bodo v imenu državnega zbora pripravili strokovnjaki. To skupaj s pripombami na omenjenih zborih občanov bo podlaga za organiziranje referendumov, na katerih bo prišlo do dokončnih odločitev. Vse drugo je še bolj ali manj v zraku, kajti druga obravnava zakona o lokalni samoupravi se bo (najbrž) začela šele v začetku decembra.

Mestna občina

Ko bo pri sprejemanju zakonodaje jasno kaj več, bo tudi v zvezi s tem, kako bo v Ljubljani, jasno več kot le to, da ji ne gre več podaljševati slovesa edinega mesta, v katerem živijo medvedje. Nina Jevšnik iz občinskega izvršnega sveta meni, da je zato akcija, ki jo je brez vednosti občin sprožil ljubljanski župan Jože Strgar, preuranjena. Na vprašanja, ki jih postavljajo občani, namreč preprosto še ni moč odgovoriti. Za zdaj so se občinska vodstva dogovorila, da bodo ustanovili strokovno skupino. Njena na-

loga bo pripraviti strokovne podlage za razprave občanov na zborih volivcev o tem, katera območja (krajevne skupnosti) naj bi poslej sestavljala mestno občino, katera bi postala samostojna občina, oziroma se priključila drugim občinam. V izvršnem svetu menijo, je poudarila Jevšnikova, da mora zakon vendarle predpisati minimalne pogoje za ustanovitev občine, še pomembneje pa je z zakonom dokaj natančno določiti, kako si bodo občine in republika delile stroške javne porabe.

Petra Zorka iz Novega Polja je zanimalo, kaj bo s krajevnimi skupnostmi po novem, vendar določenega odgovora ni dobil: lahko bodo ostale še naprej, lahko le v prehodnem obdobju, lahko jih ljudje tudi ukinejo (?), če bodo mislili, da so nekoristne. Še nekaj mnenj razpravljalcev: s preobrazbo lokalne samouprave ne kaže na vrat na nos hiteti, upoštevati je treba dozdajšnje pozitivne izkušnje delovanja krajevnih skupnosti, bodočim mestnim četrtim bo treba pustiti nekatere pristojnosti, volitve župana morajo biti neposredne. Ljudje morajo biti pred referendumom zares temeljito seznanjeni z vsemi možnostmi, čimprej bo treba sprejeti tudi zakon o Ljubljani kot slovenski prestolnici...

JM

TEDEN SLOVENSKE KARITAS

(nadaljevanje s 1. strani)

Karitas je hierarhično urejena organizacija: Slovenska Karitas skrbi za vso državo in ima stike na mednarodni ravni. Škofijska Karitas deluje na področju škofije in župnijska kot osnovna celica v župnijski skupnosti. Veliko ljudi meni, da sta Karitas (karitas lat. beseda, ki pomeni: človekoljubje, usmiljenje; ljubezen, miloščina) in Rdeči križ podobni organizaciji in da se delo le podvaja. Moramo pa pripomniti: *Karitas ni samo preprosto organizacija za delitev življenjskih potrebščin ali denarja, temveč za prestavitev socialnega stanja kristjanov, župnij in sploh vseh ljudi dobre volje v tej družbi. Posledica tega je, da potrebuje sredstva, vendar ne samo za življenjske potrebščine in obleko, ampak tudi za opravljanje drugih nalog. Socialne stiske ljudi niso le denarne, za te že precej poskrbi država prek socialnih programov, mnoge druge stiske se začnejo ali pridejo do izraza šele po rešitvi denarnih. Karitas išče nove poti primerne pomoči, raziskuje vzroke osebnih stisk, obvešča in vzgaja ljudi (F. Kissling).*

Karitas si prizadeva, da ljudje ne bi bili individualisti in živeli osamljeni, ampak da bi živeli v skupnosti. *Skupnost je prst, okolje, v katerem lahko vsak član raste, človeško in duhovno. Ljudi »nosi« in podpira v njihovi rasti in v njihovih temeljnih odločitvah. Skupnost je kraj ljubezni, delitve in praznovanja, kraj bolečine in rasti, kraj pripadnosti, kraj, kjer postopoma odkrijemo, da ni nevarno,*

če postanemo ranljivi, in da lahko podremo zaščitne ograje okrog svojih src; kraj, kjer vstajemo živimo skrivnost smrti in vstajenja, kjer smemo biti to, kar smo (Jean Vanier).

V ljubljanski nadškofiji se je do sedaj organiziralo 103 župnijskih Karitas. Karitativna zavest tudi v naši občini raste, vedno več ljudi je pripravljenih svoj prosti čas zastopati ponuditi osamljenim ali ljudem v stiski in deliti s potrebnimi ne samo, kar imajo od-

več, ampak to, kar imajo. Pomoči potrebni se lahko zgledajo na naslednjih ZK: Fužine: ob petkih med 17. in 18. uro, Kašelj-Zalog: sredi med 18.30 in 19.30, Kodeljevo: med 16. in 17., Moste: torek med 17. in 18.30, Polje: sredi med 17. in 18. in v Štepanja vas: sredi med 17. in 18. uro. V omenjenem času se izdaja predvsem hrana in obleka, v Štepanji vasi pa imajo klošarji možnost striženja in kovanja.

Mirko Kovač

